

te nemen die nodig zijn ter uitvoering van de juridisch bindende handelingen van de Unie.

7. De conclusie is dat het oordeel van het CbB dat de desbetreffende nationale bepalingen bij de beoordeling van de subsidieaanvraag van PO Texel buiten toepassing moeten worden gelaten (zie r.o. 6), niet kan worden gebaseerd op het beginsel van voorrang van EU-recht. Het gaat in casu immers om een niet-rechtstreeks werkende Unierechtelijke bepaling. Het is dus de vraag op welke grond het CbB tot het oordeel komt dat het nationale recht in casu buiten toepassing moet worden gelaten. Hoewel de uitspraak van het CbB ertoe leidt dat de strijdigheid tussen het EU-recht en het nationale recht wordt opgeheven zodat PO Texel niet is veroordeeld tot een ongewisse schadevergoedingsactie, had het CbB beter moeten uitleggen waarop het buiten toepassing laten van het nationale recht is gebaseerd. Is het CbB werkelijk van mening dat nationaal recht ook buiten toepassing moet worden gelaten wegens strijd met niet-rechtstreeks werkend Unierecht? Dit zou betekenen dat ook wetten in formele zin buiten toepassing moeten worden gelaten als zij in strijd zijn met Unierechtelijke bepalingen die onvoldoende nauwkeurig en niet onvoorwaardelijk zijn geformuleerd. Het lijkt mij dat er meer nodig is om producten van de democratisch gelegitimeerde nationale wetgever opzij te zetten, nog afgezien van de vraag wat de grondslag hiervan is nu hiervoor een Unierechtelijke grondslag ontbreekt. Ik houd het erop dat het CbB in de bovenstaande uitspraak vooral oog heeft gehad voor het bieden van een oplossing in het concrete geval. Maar zonder nadere precisering heeft deze aanpak mogelijk forse consequenties voor de algemene verhouding tussen het EU-recht en het nationale recht en dat punt verdient meer aandacht.

J.E. van den Brink

AB 2021/175

AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK VAN DE RAAD VAN STATE

14 april 2021, nr. 202003712/1/R1
(Mr. E. Helder)
m.nt. T. Groot*

Art. 2:14 lid 1, art. 6:5 lid 1 sub d, art. 6:6 sub a Awb; art. 13 Wet Bodembescherming

NJB 2021/1341
ABkort 2021/265
ECLI:NL:RVS:2021:785

Afwijzing handavingsverzoek tegen gebruik rubbergranulaat voor kunstgrasvelden. Elektronisch procederen. Impliciet kenbaar bereikbaar via elektronische weg?

De Afdeling overweegt dat het college, onder wijziging naar de uitspraak van de Afdeling van 17 oktober 2018, terecht heeft gesteld dat kenbaar maken in de zin van artikel 2:14, eerste lid, van de Awb zowel expliciet als impliciet kan geschieden. De Afdeling stelt vast dat de stichting niet expliciet kenbaar heeft gemaakt dat zij bereikbaar was voor het ontvangen van berichten via de elektronische weg.

De Afdeling overweegt voorts dat uit de gegeven omstandigheden niet kan worden afgeleid dat de stichting impliciet kenbaar heeft gemaakt dat zij bereikbaar was via de elektronische weg. Uit de uitspraak van de Afdeling van 17 oktober 2018 volgt dat het vermelden van een e-mailadres op briefpapier op zichzelf niet doorslaggevend is voor de vraag of iemand impliciet kenbaar heeft gemaakt dat hij bereikbaar is via de elektronische weg. De Afdeling neemt in het nu voorliggende geval ook in aanmerking dat het door het college gebruikte e-mailadres niet overeenkomt met het e-mailadres dat in het briefhoofd staat op het per post ingediende bezwaar. In de uitspraak van 17 oktober 2018 was door de Afdeling aangenomen dat wel sprake was van het impliciet kenbaar maken van bereikbaarheid via elektronische weg omdat de gemachtigde in andere bezwaarzaken bij dezelfde gemeente al meerdere malen via e-mailberichten had gecommuniceerd. Anders dan in die uitspraak is in deze zaak van eerdere communicatie via de elektronische weg tussen de stichting en het college niet gebleken. De enkele omstandigheid dat in dit geval het bezwaarschrift ook elektronisch, met gebruikmaking van DigiD, is ingediend is onvoldoende voor het oordeel dat impliciet kenbaar is gemaakt dat

* T. Groot is advocaat bij de sectie bestuursrecht van Stijl Advocaten.

sprake is van bereikbaarheid via de elektronische weg. De verwijzing door het college naar het arrest van de Hoge Raad van 19 oktober 2018 maakt het voorgaande niet anders, omdat in die zaak sprake was van verzending van het bezwaarschrift per e-mail.

Uit het bovenstaande volgt dat het college niet heeft mogen volstaan met het per e-mailbericht in de gelegenheid stellen om de gronden van bezwaar in te dienen. De stichting heeft niet de gelegenheid gehad om het verzuim, omdat niet is voldaan aan artikel 6:5, eerste lid, aanhef en onder d, van de Awb, te herstellen. Het college heeft derhalve in strijd met artikel 6:6 van de Awb bij besluit van 6 mei 2020 het bezwaar van de stichting niet-ontvankelijk verklaard.

Uitspraak als bedoeld in artikel 8:57 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: de Awb) in het geding tussen:

Stichting InStrepitus, te Leeuwarden, appellante, en

Het college van burgemeester en wethouders van Katwijk, verweerder.

Procesverloop

Bij besluit van 30 januari 2020 heeft het college het verzoek van de stichting om handhavend op te treden tegen het gebruik van rubbergranulaat als vulling voor kunstgrasvelden in Katwijk afgevoerd.

Bij besluit van 6 mei 2020 heeft het college het door de stichting hiertegen gemaakte bezwaar niet-ontvankelijk verklaard.

De stichting heeft daartegen beroep ingesteld.

Het college heeft een verweerschrift ingediend.

De stichting en het college hebben nadere stukken ingediend.

Geen van de partijen heeft binnen de gestelde termijn verklaard gebruik te willen maken van het recht ter zitting te worden gehoord, waarna de Afdeling het onderzoek met toepassing van artikel 8:57, derde lid, van de Awb heeft gesloten.

Inleiding

1. De stichting heeft op 27 oktober 2019 het college verzocht om handhavend op te treden tegen het gebruik van rubbergranulaat als vulling voor in totaal drie kunstgrasvelden bij de voetbalclubs KVV Quick Boys en VV Katwijk in Katwijk. De stichting heeft aan dit verzoek ten grondslag gelegd dat rubbergranulaat een bodemverontreinigende stof is en dat het gebruik hiervan als vulling op kunstgrasvelden in strijd is met artikel 13 van de Wet bodembescherming.

2. Tegen het besluit van 30 januari 2020, waarbij het handnavingsverzoek is afgewezen, heeft de stichting op 11 maart 2020 zowel per post als digitaal, via DigiD, een nog niet van gronden voorzien bezwaarschrift ingediend. Daarbij heeft de stichting het college verzocht om de ontvangst van het bezwaarschrift te bevestigen en een termijn van ten minste vier weken te verlenen voor het indienen van gronden. Op 11 maart 2020 heeft de gemeente via een automatisch e-mailbericht de ontvangst van het digitaal ingediende bezwaar bevestigd. Bij brief van 12 maart 2020 heeft de gemeente Katwijk de ontvangst van het per post ingediende bezwaar bevestigd en vermeld dat dit in behandeling wordt genomen. Vervolgens heeft het college bij e-mailbericht van 16 maart 2020 de stichting in de gelegenheid gesteld om de gronden van bezwaar uiterlijk op 13 april 2020 in te dienen.

3. Bij besluit van 6 mei 2020 heeft het college, na advies van de bezwaarschriftencommissie, het bezwaar van de stichting niet-ontvankelijk verklaard. Daaraan heeft het college ten grondslag gelegd dat de gronden van bezwaar niet binnen de, in het e-mailbericht van 16 maart 2020 gestelde, termijn zijn ontvangen. Daarnaast heeft de stichting volgens het college niet aannemelijk gemaakt dat sprake is van een verschoonbare termijnoverschrijding.

Wettelijk kader

4. Artikel 2:14, eerste lid, van de Awb luidt:

"1. Een bestuursorgaan kan een bericht dat tot een of meer geadresseerden is gericht, elektronisch verzenden voor zover de geadresseerde kenbaar heeft gemaakt dat hij langs deze weg voldoende bereikbaar is."

Artikel 6:5, eerste lid, van de Awb luidt:

"1. Het bezwaar- of beroepschrift wordt ondertekend en bevat ten minste:

[...]

d. de gronden van het bezwaar of beroep."

Artikel 6:6 van de Awb luidt:

"Het bezwaar of beroep kan niet-ontvankelijk worden verklaard, indien:

a. niet is voldaan aan artikel 6:5 of aan enig ander bij de wet gesteld vereiste voor het in behandeling nemen van het bezwaar of beroep, [...]

mits de indiener de gelegenheid heeft gehad het verzuim te herstellen binnen een hem daartoe gestelde termijn."

De gronden van het beroep

5. De stichting beoogt dat het college haar bezwaar ten onrechte niet-ontvankelijk heeft verklaard. De stichting voert daartoe aan dat het

college in strijd heeft gehandeld met artikel 2:14, eerste lid, van de Awb door ervoor te kiezen de termijn voor het indienen van de gronden van bezwaar per e-mailbericht aan de gemachtigde van de stichting mede te delen. De stichting voert aan dat zij dit e-mailbericht nooit heeft ontvangen en dat zij noch bij indiening via het loket van DigiD, noch daarna kenbaar heeft gemaakt dat zij via de elektronische weg bereikbaar is voor besluiten en anderszins belangrijke post.

Volgens de stichting kan uit het indienen van het bezwaar via DigiD en het daarbij invullen van haar e-mailadres omwille van een ontvangstbevestiging van het bezwaar niet worden afgeleid dat aan het college kenbaar is gemaakt dat berichten via de elektronische weg kunnen worden verzonden. De stichting voert aan dat zij volledigheidshalve en zorgvuldigheidshalve niet alleen per post, maar ook digitaal bezwaar heeft gemaakt omdat het digitale systeem een onmiddellijk bewijs van verzending en ontvangst verschaft. Het college verwijst volgens de stichting ten onrechte naar jurisprudentie die ziet op personen die uitsluitend elektronisch communiceren.

De stichting betoogt daarnaast dat uit het vermelden van een e-mailadres in het briefhoofd van het bezwaarschrift niet kan worden afgeleid dat impliciet kenbaar is gemaakt dat zij bereikbaar is via de elektronische weg. Daarbij komt dat het door het college gebruikte e-mailadres een ander e-mailadres is dan het adres dat in het briefhoofd staat.

5.1. Het college stelt zich op het standpunt dat de stichting impliciet kenbaar heeft gemaakt dat het langs elektronische weg bereikbaar is. Het college wijst daarbij op de uitspraak van de Afdeling van 17 oktober 2018, ECLI:NL:RVS:2018:3392, waarin de Afdeling heeft overwogen dat het kenbaar maken in de zin van artikel 2:14, eerste lid, van de Awb zowel impliciet als expliciet kan geschieden en dat uit de tekst van de memorie van toelichting bij dit artikel, gezien de sterke ontwikkeling van het elektronisch verkeer met de overheid, niet kan worden afgeleid dat kenbaarmaking nu nog altijd uitdrukkelijk zou moeten geschieden. Het college stelt, onder verwijzing naar het arrest van de Hoge Raad van 19 oktober 2018, ECLI:NL:HR:2018:1967, dat gelet op het feit dat de gemachtigde een professioneel rechtsbijstandverlener is, die zijn bezwaarschrift elektronisch heeft ingediend en in het briefhoofd een e-mailadres heeft vermeld, het redelijkerwijs heeft mogen aannemen dat de gemachtigde – al dan niet impliciet – kenbaar heeft gemaakt dat hij elektronisch bereikbaar is.

5.2. De Afdeling overweegt dat het college, onder verwijzing naar de uitspraak van de Afde-

ling van 17 oktober 2018, terecht heeft gesteld dat kenbaar maken in de zin van artikel 2:14, eerste lid, van de Awb zowel expliciet als impliciet kan geschieden. De Afdeling stelt vast dat de stichting niet expliciet kenbaar heeft gemaakt dat zij bereikbaar was voor het ontvangen van berichten via de elektronische weg.

De Afdeling overweegt voorts dat uit de gegeven omstandigheden niet kan worden afgeleid dat de stichting impliciet kenbaar heeft gemaakt dat zij bereikbaar was via de elektronische weg. Uit de uitspraak van de Afdeling van 17 oktober 2018 volgt dat het vermelden van een e-mailadres op briefpapier op zichzelf niet doorslaggevend is voor de vraag of iemand impliciet kenbaar heeft gemaakt dat hij bereikbaar is via de elektronische weg. De Afdeling neemt in het nu voorliggende geval ook in aanmerking dat het door het college gebruikte e-mailadres niet overeenkomt met het e-mailadres dat in het briefhoofd staat op het per post ingediende bezwaar. In de uitspraak van 17 oktober 2018 was door de Afdeling aangenomen dat wel sprake was van het impliciet kenbaar maken van bereikbaarheid via elektronische weg omdat de gemachtigde in andere bezwaarzaken bij dezelfde gemeente al meerdere malen via e-mailberichten had gecommuniceerd. Anders dan in die uitspraak is in deze zaak van eerdere communicatie via de elektronische weg tussen de stichting en het college niet gebleken. De enkele omstandigheid dat in dit geval het bezwaarschrift ook elektronisch, met gebruikmaking van DigiD, is ingediend is onvoldoende voor het oordeel dat impliciet kenbaar is gemaakt dat sprake is van bereikbaarheid via de elektronische weg. De verwijzing door het college naar het arrest van de Hoge Raad van 19 oktober 2018 maakt het voorgaande niet anders, omdat in die zaak sprake was van verzending van het bezwaarschrift per e-mail.

Uit het bovenstaande volgt dat het college niet heeft mogen volstaan met het per e-mailbericht in de gelegenheid stellen om de gronden van bezwaar in te dienen. De stichting heeft niet de gelegenheid gehad om het verzuim, omdat niet is voldaan aan artikel 6:5, eerste lid, aanhef en onder d, van de Awb, te herstellen. Het college heeft derhalve in strijd met artikel 6:6 van de Awb bij besluit van 6 mei 2020 het bezwaar van de stichting niet-ontvankelijk verklaard.

Het betoog slaagt.

5.3. Hetgeen de stichting voor het overige heeft aangevoerd behoeft gelet op het voorgaande geen verdere bespreking.

Conclusie

6. Het beroep is gegrond. Het besluit van 6 mei 2020 dient wegens strijd met artikel 6:6 van de Awb te worden vernietigd.

7. Het college moet de proceskosten vergoeden.

Beslissing

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State:

I. verklaart het beroep van Stichting InStrepitus gegrond;

II. vernietigt het besluit van het college van burgemeester en wethouders van Katwijk van 6 mei 2020, kenmerk 1653152, waarbij het bezwaar van Stichting InStrepitus niet-ontvankelijk is verklaard;

III. veroordeelt het college van burgemeester en wethouders van Katwijk tot vergoeding van bij Stichting InStrepitus in verband met de behandeling van het beroep opgekomen proceskosten tot een bedrag van € 534, geheel toe te rekenen aan door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand;

IV. gelast dat het college van burgemeester en wethouders van Katwijk aan Stichting InStrepitus het door haar voor de behandeling van het beroep betaalde griffierecht ten bedrage van € 354 (zegge: driehonderdvierenvijftig euro) vergoedt.

Noot

1. Communicatie tussen het bestuur en de burger geschiedt in toenemende mate digitaal (zie Groothuis en Vonk, 'Modernisering van het elektronisch bestuurlijk verkeer en de positie van de digitaal kwetsbare burger', in: *Verboeket e.a., Bestuursrecht in het echt*, Deventer: Kluwer 2021/29). In AB 2021/142 bespreek ik bijvoorbeeld het in de praktijk steeds vaker voorkomende elektronisch contact via WhatsApp en hoe dit contact mede gelet op art. 2:14 lid 1 Awb moet worden gekwalificeerd en genormeerd. Uit de hier geannoteerde uitspraak blijkt dat elektronisch *procederen* ons ook voor moeilijke vragen stelt. De hamvraag die in deze zaak voorligt is of appellante *impliciet* kenbaar heeft gemaakt dat zij langs elektronische weg voldoende bereikbaar is in de zin van art. 2:14 lid 1 Awb. De Afdeling beantwoordt deze vraag ontkennend (r.o. 5.2). Dat een e-mailadres in het briefhoofd van het per post ingediende bezwaar staat vermeld en het bezwaarschrift ook elektronisch met DigiD is ingediend, is volgens de Afdeling onvoldoende voor het oordeel dat impliciet kenbaar is gemaakt dat sprake is van bereikbaarheid via de elektronische weg. Daarbij acht de Afdeling van belang dat i. het

door het college van Katwijk gebruikte e-mailadres een ander e-mailadres is dan het adres dat in het briefhoofd is vermeld en ii. appellante en het college niet eerder contact hebben gehad via de elektronische weg. Hoe verhoudt dit oordeel zich tot eerdere rechtspraak over art. 2:14 lid 1 Awb? Ik bespreek drie componenten: eerdere elektronische communicatie (zie 2), bekendheid van het bestuur met het e-mailadres van appellant (zie 3) en de professionaliteit van appellant (zie 4).

2. Uit ABRvS 17 februari 2010, ECLI:NL:RVS:2010:BL4121, r.o. 2.7 volgt dat uit een feitelijke e-mailcorrespondentie tussen de Minister van Volksgezondheid en appellante blijkt dat zij wél langs elektronische weg bereikbaar is en ervan op de hoogte was dat zij een bepaalde aanvraag diende aan te vullen, zodat het toezenden van een schriftelijke brief – gelet op artt. 2:13 en 2:14 Awb – achterwege kon blijven. In ABRvS 11 oktober 2017, ECLI:NL:RVS:2017:2744, r.o. 5.3 neemt de Afdeling aan dat appellant kenbaar heeft gemaakt via elektronische weg bereikbaar te zijn, aangezien er “een bestendige e-mailpraktijk” is tussen het bestuur en appellant. Een vergelijkbaar oordeel is te lezen in de hiervoor in r.o. 5.2 genoemde uitspraak ABRvS 17 oktober 2018, ECLI:NL:RVS:2018:3392, *Gst.* 2019/54 met uitgebreide noot West en Kombrink. In deze uitspraak oordeelt de Afdeling dat het college van Amsterdam terecht stelt dat de gemachtigde van appellant *impliciet* kenbaar heeft gemaakt langs elektronische weg bereikbaar te zijn. Daarbij acht de Afdeling van belang dat deze gemachtigde in verschillende bezwaarzaken bij de gemeente Amsterdam optreedt als professionele gemachtigde en in een aantal van deze zaken elektronische communicatie heeft plaatsgevonden. Anders dan in laatstgenoemde drie uitspraken, is in de hier geannoteerde zaak van eerdere communicatie via de elektronische weg tussen de appellante en het college van Katwijk géén sprake. Dé doorslaggevende vraag in dit soort zaken is dus: heeft de communicatie tussen bestuur en de burger eerder plaatsgevonden via de elektronische weg?

3. Voorts volgt uit de hier geannoteerde uitspraak en voormelde uitspraak van de Afdeling van 17 oktober 2018 dat het vermelden van een e-mailadres op briefpapier op zichzelf niet doorslaggevend is voor de vraag of iemand impliciet kenbaar heeft gemaakt dat hij bereikbaar is via de elektronische weg. Daarvoor zijn bijkomende omstandigheden nodig (zie 1–2). In dezelfde zin meent de Centrale Raad van Beroep dat de enkele bekendheid van een e-mailadres van een geadresseerde bij het bestuursorgaan onvoldoende is voor het oordeel dat “deze duidelijk kenbaar (heeft) ge-

maakt langs die weg bereikbaar te zijn voor het bericht of de berichten waar het om gaat.” Zie CRvB 13 maart 2015, ECLI:NL:CRVB:2015:780, AB 2015/175 en daarover Jacobs, in: *T&C Algemene wet bestuursrecht*, art. 2:14, aant. 2 (2021).

4. Ten slotte verweert het college van Katwijk zich — onder verwijzing naar HR 19 oktober 2018, ECLI:NL:HR:2018:1967 — nog met de stelling dat gelet op het feit dat de gemachtigde van appellante een professioneel rechtsbijstandverlener is, die zijn bezwaarschrift elektronisch heeft ingediend en in het briefhoofd een e-mailadres heeft vermeld, het redelijkerwijs heeft mogen aannemen dat de gemachtigde impliciet kenbaar heeft gemaakt dat hij elektronisch bereikbaar is. In dit arrest van de Hoge Raad wordt uit de omstandigheid dat gemachtigde, die beroepsmatig rechtsbijstand aan belanghebbende verleent, een bezwaarschrift per e-mail aan het bestuursorgaan heeft verstuurd, afgeleid dat gemachtigde impliciet kenbaar heeft gemaakt langs elektronische weg voldoende bereikbaar te zijn als bedoeld in art. 2:14 lid 1 Awb. De verwijzing door het college van Katwijk naar dit arrest van de Hoge Raad kan het college volgens de Afdeling niet baten. Dit lijkt mij goed verdedigbaar, omdat in die zaak sprake is verzending van het bezwaarschrift per e-mail en niet van elektronische indiening van het bezwaarschrift met gebruikmaking van DigiD. Met een verzending van het bezwaar per e-mail maakt (een gemachtigde van) een appellant mijns inziens wél duidelijk kenbaar dat hij via e-mail bereikbaar is. Immers, alsdan wordt de communicatie gestart via de elektronische weg (zie 2). Kortom, de hier geannoteerde uitspraak strookt niet alleen met bestaande rechtspraak van de Afdeling en de Centrale Raad van Beroep over art. 2:14 lid 1 Awb (zie 2-3), maar ook met die van de Hoge Raad. Vanuit een oogpunt van rechtseenheid (en -bescherming) een welkome uitspraak dus.

T. Groot

AB 2021/176

AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK VAN DE RAAD VAN STATE

24 februari 2021, nr. 202000071/1/A3

(Mrs. F.C.M.A. Michiels, C.M. Wissels, A.J.C. de Moor-van Vugt)

m.nt. W.S. Zorg en P. van Veen*

Art. 10 Dienstenrichtlijn

Gst. 2021/68

ECLI:NL:RVS:2021:392

De burgemeester heeft in redelijkheid het standpunt ingenomen dat, vanwege het ernstige vermoeden van valsheid in geschrifte en haar antecedenten, appellant in enig opzicht van slecht levensgedrag is.

Uit overweging 6.1 blijkt dat het Bibob-vragenformulier duidelijk is. Het staat vast dat appellant sub 2 dat vragenformulier onjuist heeft ingevuld en haar strafrechtelijk verleden heeft verzwegen, terwijl zij verklaard heeft het formulier naar waarheid te hebben ingevuld. Uit het Bibob-advies is vervolgens gebleken dat zij een voorwaardelijk sepot opgelegd heeft gekregen omdat zij verdachte was van een bedreiging met een hakbijl en een geldboete heeft moeten betalen wegens schuldheiling. In haar bezwaarschrift van 7 april 2019 heeft zij nogmaals ontkend dat zij een strafrechtelijk verleden heeft. Daarmee staat in ieder geval vast dat appellant sub 2 structureel een onjuist beeld heeft gegeven van haar strafrechtelijke verleden en verkeerde feiten heeft ingebracht in de procedure om een exploitatievergunning te verkrijgen. Daarnaast is bedreiging met een hakbijl een ernstig feit. Naar het oordeel van de Afdeling is het daarmee evident dat niet is voldaan aan het vereiste dat appellant sub 2 niet in enig opzicht van slecht levensgedrag is. Daarom bestaat geen aanleiding voor het oordeel dat de burgemeester bij de toepassing van het vereiste dat de leidinggevende niet in enig opzicht van slecht levensgedrag mag zijn in strijd heeft gehandeld met artikel 10 van de Dienstenrichtlijn. De burgemeester heeft dan ook terecht op grond van artikel 2:28, vijfde lid, aanhef en onder b, van de APV geweigerd appellant sub 2 een exploitatievergunning te verlenen.

Uitspraak op de hoger beroepen van de burgemeester van Waddinxveen en appellant sub 2, tegen de uitspraak van de voorzieningenrechter van de Rechtbank Den Haag (hierna: de recht-

* W.S. Zorg is jurist bij het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden; P. van Veen is zelfstandig juridisch adviseur.